

Wytyczne dotyczące bezpiecznej pracy na drabinie

1. OBSZAR OBOWIĄZYWANIA

Obowiązuje wszystkie osoby kierujące, które organizują prace, a także pracowników wykonujących tego typu prace na terenie SPIE BTS sp. z o. o.

2. PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO PROWADZONYCH PRAC

- należy przeprowadzić instruktaż stanowiskowy pracowników,
- należy dopuścić do pracy na wysokości osobę, której stan fizyczny i psychiczny pozwala na realizację zadania,
- należy dokonać doboru odpowiedniego sprzętu,
- należy sprawdzić stan sprzętu (wykonać kontrolę wzrokową), a także sprawdzić otoczenie
- należy pamiętać o wygradzeniu miejsca prowadzonych prac na wysokości; obszar wygradzenia tych prac - wymiary nie mogą wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6 m,
- należy sprawdzić czy warunki pogodowe umożliwiają wykonanie prac na wysokości,
- bezpieczne użytkowanie w oparciu o ocenę ryzyka zawodowego

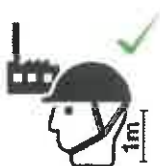

We wszystkich spółkach Grupy SPIE używanie drabin szczeblowych jest niedozwolone.

(Wyjątek stanowi użycie drabiny jako drogi dostępu do stanowiska roboczego).

SPRZĘT ZGODNY Z WYTYCZNYMI GRUPY SPIE

- drabina platformowa,
- rusztowanie,
- platformy typu FARAONE

W całej Grupie spółek SPIE w przypadku przebywania na wysokości > 1 m nad podłożem (zarówno praca na wysokości jak i wchodzenie/ schodzenie) obowiązuje nakaz stosowania kasku z zapiętym paskiem podbródkowym.

3. OCENA RYZYKA

Zasadniczo praca na wysokości wykonywana z drabiny bez uprzedniego sprawdzenia zastosowania alternatywnych rozwiązań i dokonania szczegółowej oceny ryzyka związanej z użyciem drabiny jest niedozwolona. **Oznacza to, że korzystanie z drabin przystawnych i rozstawnych jest każdorazowo drugim wyborem.**

SPIE BTS Sp. z o.o.
Plac Trzech Krzyży 18
00-499 Warszawa
Tel.: +48 22 43 08 300
Fax: +48 22 43 08 302
mailto: biuro@spie.com

www.spie-bts.pl

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy
w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego
KRS 0001160670
NIP 7011253317
Kapitał zakładowy: 1 000 000,00 zł
Prezes Zarządu: Piotr Rączkowski
Członek Zarządu: Michał Turek
Numer rejestrowy BDO: 000002888

Zasadniczo drabiny są dozwolone wyłącznie jako środek roboczy umożliwiający **dostęp** do stanowisk roboczych na wysokości. Wyjątek od wskazanej zasady stanowią sytuacje, w których:

- korzystanie z alternatywnego sprzętu roboczego stanowi wyższe ryzyko niż drabina lub
- podczas korzystania z alternatywnego sprzętu roboczego na ryzyko narażone są osoby trzecie (pracownicy klienta, podwykonawcy itp.)

Użycie drabiny jako stanowiska roboczego wymaga dokładnej oceny i możliwe jest wyłącznie po przeprowadzeniu indywidualnej (oddzielnej) oceny ryzyka!

Obowiązują następujące zasady:

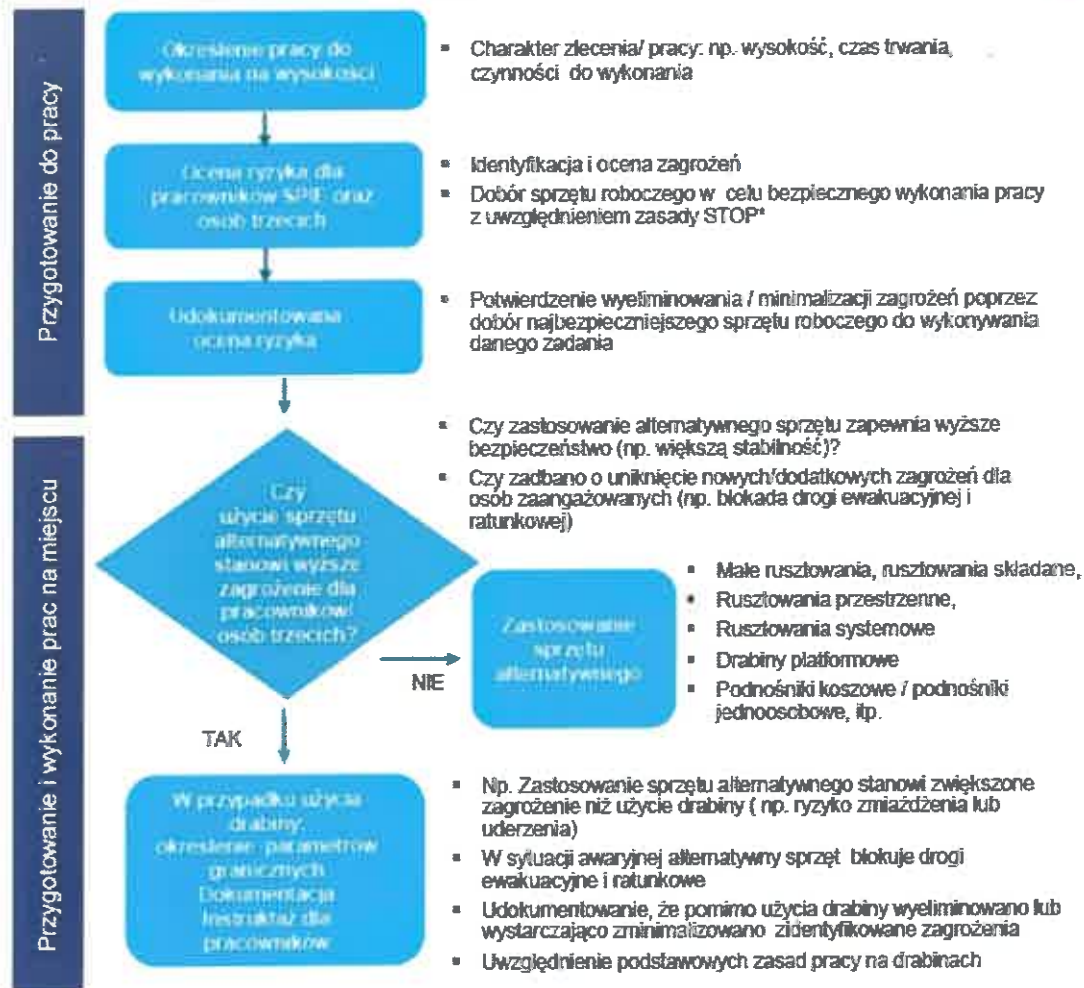
- 1) w ramach oceny ryzyka należy sprawdzić, jaki sprzęt roboczy można wykorzystać do pracy na wysokości,
- 2) należy porównać, który sprzęt roboczy wiąże się z mniejszym ryzykiem dla pracowników SPIE i osób trzecich,
- 3) należy określić i zapewnić pracownikom odpowiednie środki ochronne.

W ocenie ryzyka należy w każdym przypadku uwzględnić następujące kwestie:

- **Zadanie robocze/ zastosowanie drabiny** np. wymagana siła fizyczna, trudność zadania, różnica wysokości, ergonomia transportu, konfiguracja, środowisko (trasy transportowe, inne osoby pracujące w danym miejscu)
- **Czas trwania i częstotliwość użycia drabiny**
- **Typ i dopasowanie sprzętu roboczego** np. konstrukcja (wymiary, udźwig, osprzęt, akcesoria)
- **Warunki otoczenia** np. pogoda, oddziaływanie środowiska, miejsce instalacji, podłoże
- **Stabilność i osprzęt/ akcesoria**

Proces oceny przy wyborze odpowiedniego sprzętu do pracy na wysokości.

*Zasada STOP (zasada dotycząca hierarchii środków)

S: substytuowanie (tj. zastępowanie) przez czynności nieistwarzające zagrożenia

T: techniczne (zbiorowe) środki ochronne

O: organizacyjne środki ochronne (dotyczące organizacji pracy)

P: personalne środki (środki ochronny indywidualnej)

4. PRACA NA WYSOKOŚCI

Organizując prace na wysokości należy każdorazowo brać pod uwagę cel, którym jest wyższa ochrona pracownika

Stosowanie sprzętu alternatywnego dla drabin

Co do zasady mobilny sprzęt roboczy należy stosować w sytuacji, gdy powstaje konieczność

wykonania pracy na wysokości i nie jest możliwe wyeliminowanie ryzyka upadku z wysokości lub zapewnienie bezpieczeństwa poprzez środki ochrony zbiorowej (stworzenie odpowiedniej infrastruktury technicznej). Może to mieć miejsce np. w branży instalacyjnej, podczas prac konserwacyjnych/utrzymania technicznego, na budowie lub przy pracach rozbiórkowych itp. Stosując alternatywne drabiny/ alternatywny sprzęt dla drabin należy wyeliminować zagrożenia lub kontrolować je za pomocą oceny ryzyka. Szczególną uwagę należy zwracać na:

- ryzyko upadku,

Załącznik nr 4 Wytyczne dotyczące bezpiecznej pracy na drabinie.

- ryzyko zmiżdżenia lub uderzenia,
- zablokowane drogi ewakuacyjne i ratunkowe

5. PODSTAWOWE ZASADY PRACY NA DRABINACH

Jeśli używana jest drabina, istnieją wyższe wymagania dotyczące dokumentacji oceny ryzyka. W tym przypadku należy udokumentować, w jaki sposób cele ochrony bezpiecznego miejsca pracy są osiągnęte pomimo użycia drabiny.

Jeśli ocena ryzyka wykaże, że użycie drabiny jako miejsca pracy na wysokości jest konieczne, zastosowanie mają następujące zasady:

1. Zasadniczo należy stosować drabiny o głębokości stopnia ≥ 8 cm.
2. Używanie drabin jako stanowisk pracy jest dozwolone tylko w uzasadnionych, wyjątkowych przypadkach i przy użyciu stopnia zaczepionego w celu poprawy stabilności.
3. Najwyższe miejsce, w którym mogą stać stopy, wynosi 2 m (dolna krawędź buta na schodach).
4. Jeśli wymagane jest wyższe rusztowanie (> 2 m, maks. 5 m), musi to być należycie uzasadnione w ocenie ryzyka, a stabilność drabiny musi zostać poprawiona za pomocą zakotwień, jeśli to konieczne.
5. W przypadku wysokości trybun od 2 m do maks. 5 m korzystanie jest ograniczone do 2 godzin na osobę dziennie. Każda czynność powinna być liczona łącznie (np. 6 razy po 20 minut).
6. Ciało powinno być zakotwiczone do drabinki w trzech miejscach (np. obie nogi i jedna ręka lub obie nogi i tułów).
7. Należy nosić kask z zamkniętym paskiem podbródkowym.
8. Nie umieszczaj drabin za zamkniętymi drzwiami.
9. Podczas pracy na ciągach komunikacyjnych z użyciem drabin, obszar roboczy musi być wyraźnie oznaczony (np. za pomocą słupków lub krat nożycowych).
10. Praca z drabiny wymagająca użycia siły, która może stworzyć zagrożenie (np. przewrócenie drabiny) jest zabroniona. Przykłady czynności obejmują:
 - a. Wtryskiwanie rur za pomocą mechanicznego sprzętu wtryskowego
 - b. Prace związane z przeciąganiem kabli w sufitach podwieszanych lub korytkach kablowych (w zależności od grubości kabli i wysokości roboczej).
 - c. Wiercenie
 - d. Spawanie, cięcie, obróbka łuków
11. Bezpieczne użytkowanie nie powinno być ograniczane przez transport ładunków na drabinie (np. ciężar, rozmiar lub możliwości transportowe).
12. Zabierane ze sobą materiały muszą być transportowane w bezpieczny sposób (np. w torbie narzędziowej).
13. Warunki środowiskowe pracy na drabinie muszą być bezpieczne. Stabilność musi być zagwarantowana przez cały czas. Obejmuje to ryzyko przewrócenia się lub poślizgnięcia drabiny. Przykłady:
 - e. Drabina nie zapada się podczas pracy na zewnątrz.
 - f. Upewnij się, że warunki pogodowe są odpowiednie, bez silnego wiatru/deszczu/mokrej pogody.
 - g. Brak śliskich powierzchni, np. z powodu cieczy.
 - h. W razie potrzeby zamknij i zabezpiecz szlaki transportowe.
14. Na pochyłe drabiny, które nie są odpowiednio zabezpieczone, należy wchodzić tylko do czwartego stopnia, w przeciwnym razie istnieje ryzyko poślizgnięcia się.
15. Na drabiny, na które można wchodzić z obu stron, należy wchodzić tylko do trzeciego najwyższego szczebla, aby zapewnić odpowiednią stabilność. Drabiny, na które można wchodzić z obu stron, mogą być używane tylko przez jedną osobę.
16. Drabiny wielofunkcyjne powinny być używane tylko do piątego najwyższego stopnia w pozycji "drabina z

Załącznik nr 4 Wytyczne dotyczące bezpiecznej pracy na drabinie.

dołączoną drabiną wysuwaną".

17. Rozmiar podestu i drabiny podestowej należy dobrać tak, aby użytkownik mógł osiągnąć maksymalną wysokość roboczą bez rozciągania się na podeście.
18. Drewniane drabiny nie mogą być pokryte nieprzezroczystą warstwą farby. Nieprzezroczyste powłoki nie uwidocznia żadnych uszkodzeń drewna. Dlatego jako powłoki ochronne nadają się wyłącznie przezroczyste lakiery, glazury i podobne impregnaty (D)

Przykłady alternatyw dla drabiny

- Alternatywa dla drabin jest możliwa w **branży montażowej, na placu budowy** nowych budynków lub po okablowaniu.
- W przypadku **prac konserwacyjnych/naprawczych** w istniejących budynkach, jeżeli zastosowanie rozwiązań alternatywnych nie stanowi poważnego zagrożenia dla pracowników SPIE lub osób trzecich.

6. Dodatkowy osprzęt roboczy do bezpiecznego korzystania z drabin i drabin alternatywnych

W przypadku, gdy przeprowadzono oddzielny proces oceny ryzyka i istnieje uzasadniona potrzeba stosowania drabin wymienione przykłady mogą zwiększyć bezpieczeństwo.

Niektóre z nich mogą być również wykorzystywane do sprzętu alternatywnego:

- Regulowana stopnica umożliwiająca dostosowanie do różnych wysokości roboczych
- Poprzecznicę jako wyposażenie dodatkowe. Zwiększa stabilność i zgodnie z normą DIN EN 131 jest obowiązkowa od wysokości drabiny 3 m (stabilizator)
- Przedłużenie prowadnicy do wyrównywania różnic wysokości na nierównych powierzchniach, schodach itp.
- Torba narzędziowa do bezpiecznego transportu narzędzi i materiałów małego rozmiaru
- Skrzynka do zawieszania narzędzi – przystosowana do wszystkich drabin stopniowych
- Hak do podwieszania. Haki dostępne są dla różnych modeli i długości szyn
- Przekładka ścienna. Zastosowanie nad wystającymi elementami, rurami itp. jako dodatkowa stabilizacja.
- Wspornik ścienny wykonany z pianki chroniącej ściany przed niepożądanymi śladami na elewacjach i ścianach oraz stabilizujący przed poślizgiem dzięki większej powierzchni styku
- Poręcz wykonana z lekkiego metalu do samodzielnego montażu
- Drabina przystawna z przedłużeniem
- Drabina do pracy w wykopach z przedłużeniem

7. Wyjątki, wyłączenia

W pewnych okolicznościach stosowanie drabiny szczelowej jest nieuniknione (np. podczas pracy w wąskich kanałach, szybach). Takie wyjątkowe przypadki należy uzasadnić specjalnym wyjaśnieniem w oddzielnej ocenie ryzyka.

W takim przypadku, aby spełnić wymogi prawne, konieczne jest zastosowanie podestu z zawieszonym stopniem. Rozwiązanie takie przekształca drabinę szczelową w drabinę platformową i zapewnia większą powierzchnię stania.

12

Załącznik nr 4 Wytyczne dotyczące bezpiecznej pracy na drabinie.

Wymiana monitora przepływu.
Niedostępność miejsca.
Rury uniemożliwiają użycie rusztowania
Użyto dwuczęściową drabinę wysuwaną z rozpórką; W przypadku dłuższych prac konieczne stosowanie podwieszanego podestu (poszerzenie stopnia).
(Wyłącznie w wyjątkowych przypadkach i przy oddzielnej ocenie ryzyka, jeżeli warunki przestrzenne nie pozwalają na użycie alternatywnego sprzętu.

Podwieszany podest z zabezpieczeniem antypoślizgowym zapewnia bezpieczną pozycję stojącą podczas zastosowanie drabiny szczeblowej.

Przedstawionego podestu podwieszanego nie wolno używać, ponieważ środek ciężkości zmienia się podczas użytkowania i drabina może się przewrócić.

Specjalistyczny sprzęt zapewniający dostęp

Wykonując prace w pobliżu elementów będących pod napięciem oraz w stacjach transformatorowych i rozdzielniach należy używać drabin, stopni i rusztowań wykonanych ze specjalnych tworzyw sztucznych.

Przykładowy sprzęt:

Drabina rozstawna z tworzywa sztucznego

Drabina przystawna.

Prace przy urządzeniach elektroenergetycznych należy wykonywać przy użyciu drabin z tworzywa sztucznego.

SPIE BTS Sp. z o.o.
Plac Trzech Krzyży 18
00-499 Warszawa
Tel.: +48 22 43 08 300
Fax: +48 22 43 08 302
mailto: biuro@spie.com

www.spie-bts.pl

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy
w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego
KRS 0001160670
NIP 7011253317
Kapitał zakładowy: 1 000 000,00 zł
Prezes Zarządu: Piotr Rączkowski
Członek Zarządu: Michał Turek
Numer rejestrowy BDO: 000002888

12

Załącznik nr 4 Wytyczne dotyczące bezpiecznej pracy na drabinie.

	
Użycie rusztowania GFK* w rozdzielni (np. przy wymianie wyłączników automatycznych)	Rusztowanie GFK

8. PRACOWNIKOWI NIE WOLNO

- dopuszczać do pracy na swoim stanowisku jakichkolwiek osób bez wiedzy przełożonego,
- używać uszkodzonej drabiny,
- używać drabiny jako pomostu,
- zmieniać pozycji drabiny będąc na niej,
- spędzać długiego czasu na drabinie bez regularnych przerw – zmęczenie stwarza zagrożenie, upadku z drabiny,
- ustawiać drabiny na śliskiej powierzchni jak np. oblodzona powierzchnia, zanieczyszczona powierzchnia, (chyba że zastosowano dodatkowe skuteczne środki bezpieczeństwa, aby zapobiec ześlizgnięciu się drabiny lub upewnić się, że zanieczyszczone powierzchnie zostały wystarczająco wyczyszczone),
- przekraczać całkowitego maksymalnego obciążenia dla danego typu drabiny,
- odchyłać się, do tyłu stojąc na drabinie,
- poruszać się po drabinie przystawnej na wysokościach bez dodatkowego zabezpieczenia, jak przewiązanie się lub użycie sprzętu umożliwiającego utrzymanie stabilności,
- stawać na trzech najwyżej usytuowanych szczeblach / stopniach drabiny przystawnej,
- stawać na dwóch najwyżej usytuowanych szczeblach/ stopniach drabiny wolnostojącej bez platformy lub poręczy (tj. oparcia dla rąk lub kolan),
- stawać na czterech najwyżej usytuowanych szczeblach/ stopniach drabiny wolnostojącej z drabiną rozsuwaną na jej szczycie,
- przy drabinach rozstawnych stosować zabezpieczeń prowizorycznych, tj. sznurek, drut zamiast łańcucha utrzymującego kąt rozwarcia,
- korzystać z drabiny nieposiadającej certyfikatu na znak bezpieczeństwa,
- korzystać z drabin z naprawianymi prowizorycznie szczeblami,
- korzystać z drabin z brakującymi szczeblami, przybitymi gwoździami szczeblami do boków podłużnic,
- wnosić lub znosić po drabinach przedmiotów (narzędzi) o ciężarze większym od 10 kg,
- przenosić przez jedną osobę drabiny o długości powyżej 4 m,
- wykonywać robót malarskich z drabiny rozstawnej, na wysokości powyżej 4 m,
- wykonywać prac na metalowych drabinach podczas burzy oraz pozostawianie pracowników w pobliżu ustawionej drabiny metalowej,

SPIE BTS Sp. z o.o.
Plac Trzech Krzyży 18
00-499 Warszawa
Tel.: +48 22 43 08 300
Fax: +48 22 43 08 302
mailto: biuro@spie.com

www.spie-bts.pl

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy
w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego
KRS 0001160670
NIP 7011253317
Kapitał zakładowy: 1 000 000,00 zł
Prezes Zarządu: Piotr Rączkowski
Członek Zarządu: Michał Turek
Numer rejestrowy BDO: 000002888

Załącznik nr 4 Wytyczne dotyczące bezpiecznej pracy na drabinie.

- wykonywać robót murarskich i tynkarskich z drabin przystawnych,
- wykonywać robót ciesielskich z drabin powyżej 3 m. -
- korzystać z drabin z naprawianymi podłużnicami za pomocą przybitych łat,
- pracować na drabinach na wysokości powyżej 2 m nad poziomem terenu bez stosowania odpowiedniego sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości, jak szelki bezpieczeństwa z linką bezpieczeństwa przymocowaną do stałych elementów konstrukcji.

9. DOKUMENTY ZWIĄZANE

- Formularz zezwolenia „Użycia drabiny jako miejsca pracy”

Praca na wysokości

Formularz zezwolenia „Użycia drabiny jako miejsca pracy”

Zgodnie z polityką oraz standardami w SPIE korzystanie z drabin jako miejsca pracy jest zabronione.

Konsekwentnie realizujemy ten wymóg.

Dane projektu:

Zakres stosowania	Miejsce:	Termin obowiązywania pozwolenia: <i>data</i>	Klient
Firma wykonawcza Nazwa		Lokalizacja użycia drabiny	
Opis pracy, która ma zostać wykonana ew. szkic / zdjęcie			
Kierownik		Osoba nadzorująca:	
Opinia Służby BHP SPIE			

SPIE BTS Sp. z o.o.
Plac Trzech Krzyży 18
00-499 Warszawa
Tel.: +48 22 43 08 300
Fax: +48 22 43 08 302
mailto: biuro@spie.com

www.spie-bts.pl

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy
w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego
KRS 0001160670
NIP 7011253317
Kapitał zakładowy: 1 000 000,00 zł
Prezes Zarządu: Piotr Rączkowski
Członek Zarządu: Michał Turek
Numer rejestrowy BDO: 000002888

Załącznik nr 4 Wytyczne dotyczące bezpiecznej pracy na drabinie.

Sprawdź zastosowanie rozwiązania alternatywnego dla drabiny:

Podnośnik koszowy możliwe i zamierzone	Mate/składane rusztowanie możliwe i planowane	Rusztowania rotowane / przejezdne możliwe i planowane	Drabina z platformą możliwe i planowane	Inne (należy określić) Możliwe i planowane:
☐	☐	☐	☐	☐

Użycie alternatywnych rozwiązań nie jest możliwe, ponieważ:

Należy użyć następującej drabiny:

Drabina przystawna ze stopniami	Drabina rozstawna ze stopniami	Drabina ze szczeblami <i>Używanie drabin szczeblowych jest dozwolone tylko w wyjątkowych przypadkach (np. w wąskich szybach).</i>	Inne <i>(należy określić)</i>
☐	☐	☒	☐

Czy są przestrzegane poniższe warunki korzystania z drabiny w miejscu pracy:

Pracownicy zostali poinstruowani w zakresie bezpiecznego użytkowania drabiny przed rozpoczęciem pracy.	☐
Drabina została poddana kontroli: sprzęt jest w dobrym stanie (+karta kontrolna przeglądu rocznego drabiny).	☐
Wysokość stanowiska wynosi od 2 m do 5 m, a praca nie trwa dłużej niż 2 godziny na zmianę roboczą.	☐
Czas realizacji dla zadania: praca trwająca krócej lub równo 15 kolejnych minut (z zachowaniem przerwy)	☐
Podczas pracy użytkownicy stoją obiema stopami na stopniu, platformie lub równoległych szczeblach.	☐
Wykonywane są tylko prace wymagające niewielkiego wysiłku, tzw. prace lekkie	☐
Na drabinie nie są używane żadne substancje ani urządzenia, które mogą powodować dodatkowe zagrożenia (np. kwasy, zasady, gorące płyny).	☐

SPIE BTS Sp. z o.o.
Plac Trzech Krzyży 18
00-499 Warszawa
Tel.: +48 22 43 08 300
Fax: +48 22 43 08 302
mailto:biuro@spie.com

www.spie-bts.pl

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy
w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego
KRS 0001160670
NIP 7011253317
Kapitał zakładowy: 1 000 000,00 zł
Prezes Zarządu: Piotr Rączkowski
Członek Zarządu: Michał Turek
Numer rejestrowy BDO: 000002888

Załącznik nr 4 Wytyczne dotyczące bezpiecznej pracy na drabinie.

Możliwe jest bezpieczne stanie i trzymanie się (3 punkty podparcia).	☐
Obszar wokół stanowiska pracy z drabiną jest przygotowany tak, aby drabina nie mogła się przewrócić/zsunąć.	☐
Pojedyncza drabina: posiada zabezpieczenie przed ześlizgnięciem się przy podstawie drabiny i/lub drabina jest zabezpieczona przed ześlizgnięciem miejsca podparcia.	☐
Powierzchnia jest wystarczająco twarda i prosta, aby drabina nie zapadała się lub aby siły nie były kierowane w jednym kierunku stopy stabilizatora. W razie potrzeby stosuje się podkłady / wykładziny rozkładające obciążenie.	☐
Prace wewnętrzne: niemożność wdrożenia Zasad dot. użycia rusztowań, bezpiecznych podestów, drabin ze względu na otoczenie lub ograniczony dostęp.	☐
Inne środki bezpieczeństwa:	☐
Oświadczam, że zapoznałem się z warunkami umożliwiającymi mi korzystanie z drabiny i zobowiązuję się do ich przestrzegania w kontekście mojej pracy, po dokonaniu analizy otoczenia i przeprowadzeniu listy kontrolnej wraz z oceną ryzyka dla zadania.	

Kierownik: (imię i nazwisko)	 <i>podpis</i>	Osoba nadzorująca: (imię i nazwisko)	 <i>podpis</i>
..... <i>data</i>		 <i>data</i>	